

De dood voor ogen

Preek voor de lijdensweken over Johannes 12:27 en 28

Door ds. G.J. van Aalst

Zingen: Psalm 116:1 en 2
Schriftlezing: Johannes 12:20-36
Zingen: Psalm 22:10 en 11
Zingen: Psalm 29:2
Zingen: Gebed des Heeren:2

Gemeente, in opzien om het licht en de hulp van boven willen we u bepalen bij vers 27 en 28 van Johannes 12. We lezen daar:

Nu is Mijn ziel ontroerd, en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure. Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. Vader, verheerlijk Uw Naam. Er kwam dan een stem uit de hemel, zeggende: En Ik heb hem verheerlijkt, en Ik zal hem wederom verheerlijken.

De samenvatting van de verkondiging: *De dood voor ogen.*

1. Christus' ontroering;
2. Christus' worsteling
3. Christus' verheerlijking.

We staan dus stil bij: *De dood voor ogen.* We letten op:

1. Christus' ontroering, vers 27a: 'Nu is Mijn ziel ontroerd.'
2. Christus' worsteling, vers 27b en 28a. Het is in vers 27b en in vers 28a net alsof Christus niet goed weet wat Hij moet zeggen. Er staat: 'En wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure.' 'Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen.' En dan komt Hij in deze worsteling ten slotte bij de bede: 'Vader, verheerlijk Uw Naam.'
3. Christus' verheerlijking. We lezen in vers 28b: 'Er kwam dan een stem uit de hemel [de stem van de Vader], zeggende: En Ik heb hem verheerlijkt, en Ik zal hem wederom verheerlijken.'

1. Christus' ontroering

Het is druk in Jeruzalem. Het is de tijd kort voor Pasen. Joden en buitenlanders zijn in de Godsstad voor het naderende Pascha. De spanning rondom Jezus van Nazareth wordt steeds meer gevoeld. We weten van de rode draad in het hele Johannesevangelie, uit de inleiding van Johannes 1. Namelijk dat Hij gekomen is tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Toch is Zijn komst niet tevergeefs. Want er zullen er zijn, uit Jood en heiden, uit God geboren, die in Zijn Naam zullen geloven. Er valt een scheidslijn, ook nu tijdens de prediking. De Persoon van de Middelaar trekt aan of stoot af! In ons teksthooftstuk vanaf vers 20 horen we zelfs heidenen vragen om Jezus te zien. Op de vraag of dit mogelijk is antwoordt Jezus niet direct. De tijd voor de wereldwijde kerk uit Jood en heiden komt eraan. Maar daar gaat wat aan vooraf. Net als bij het tarwegraan zal het zijn: eerst sterven en dan vrucht dragen. Hij noemt Zichzelf 'de Zoon des mensen'. De Zoon uit Maria geboren, de mens zoals God die bedoelt. Deze Zoon des mensen zal verheerlijkt worden. Hij zal opstaan, ten hemel varen en Zijn ereplaats krijgen in het Vaderhuis. Maar daar gaat wat aan vooraf: het leven verliezen! Met een dubbel 'voorwaar, amen, amen' bevestigt Hij deze zekere waarheid. Hij heeft Zijn dood duidelijk voor ogen als de enige weg om tot heerlijkheid te komen. Alleen door sterven zal het gaan tot heerlijkheid. Maar dat geldt niet alleen voor de Christus, maar voor ieder van Zijn ware volgelingen. Zij zullen met Hem sterven, om met Hem op te staan tot een nieuw leven. In het verlies van het leven ligt eeuwig behoud. Dat is waar (gebleken) in de heilshistorie. Dat is ook waar in de heilsorde. Dat is waar in de verwerving van het heil, maar ook in de toepassing ervan. Dat geldt de Christus én elke christen, die Zijn dood gelijkvormig wordt. Dat is de weg naar het Vaderhuis met de vele woningen, waarover het in deze lijdensweken steeds gaat. In het verlies ligt eeuwig winst. Ons doodvonnis is zo rechtvaardig. Hebt u daaronder al hartelijk leren buigen? Want: 'Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, Heere. Uw oordeel rust op de allerbeste wetten.' Weet toch, dat in het handhaven van onszelf anders de zekere ondergang ligt.

Dus eerst sterven, dan opstaan en dan vruchten dragen, dat weet de gehoorzame Knecht des Vaders heel goed. Wat heeft dit Hem aangegrepen in Zijn zuivere, zondeloze menselijke natuur. Hoor maar: 'Nu is Mijn ziel ontroerd.' Wanneer is dit nu? Kijk eens naar vers 23 midden:

‘De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.’
‘Nu is Mijn ziel ontroerd.’

De Paasdagen naderen. Dat duurt nog slechts enkele dagen. Het zijn de laatste dagen van Jezus’ aardse leven. We lezen in vers 31: ‘Nu is het oordeel dezer wereld.’ In het Grieks staat daar ‘crisis’. Nu is het crisis. ‘Nu zal de overste dezer wereld buitengeworpen worden.’ En in vers 32 lezen nog meer over de tijd van onze tekst: ‘En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken.’ Christus zegt: ‘Ik zal niet langer op de aarde blijven. Ik zal niet langer het heilige land mogen bezoedelen voor het Joodse gevoel. Ik zal op een hout gehangen worden.’ Hoort u het? Verhoogd worden op de aarde is niet allereerst ten hemelvaren, maar verhoogd worden op de aarde is op een hout gehangen worden. Maar toch zal Hij hen dan allen tot Zich trekken. Johannes voegt er dan verklarend aan toe in vers 33: ‘Betekende hoedanige dood Hij sterven zou.’ Dus ‘van de aarde verhoogd worden’ ziet niet allereerst op de Hemelvaart, maar op Goede Vrijdag.

De vierde beschrijving van het Evangelie van Jezus Christus in het Johannesevangelie is aanvullend. Johannes gaat er namelijk van uit dat u weet wat er in Mattheüs, Markus en Lukas staat. Wat Johannes beschrijft, staat meestal alleen in zijn evangelie. Dat is aanvullend én uniek. Deze discipel heeft op ongeveer achttienjarige leeftijd letterlijk en figuurlijk de hartenklop van Jezus gehoord. Inmiddels is hij oud, en wordt hij door de drijving van de Heilige Geest gestuurd om dingen op te schrijven, die we niet zouden weten als hij ze niet had opgeschreven. Ook in onze tekst horen we dingen, gevoelens, gedachten van de Middelaar die we nergens anders lezen dan bij deze apostel, dien Jezus liefhad. Dus Jezus’ liefde is allereerst op hem gericht. En het kan niet anders, of de liefde van Johannes is vervolgens ook op Jezus gericht. ‘Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.’ Blijkt dat ook uit uw leven? ‘Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zet voor zijn vrienden.’

Jezus is nu op het tempelplein. Dat tempelcomplex is immens groot geweest. Het is echter in 70 na Christus totaal verwoest. In het kerkelijk leven van toen was er heel veel mis. Dat doorzag Hij als geen ander. Hij zag de vormendienst, de lege eigenwillige godsdienst, alleen maar buitenkant en zo weinig praktijk der godzaligheid. Maar - wat de mens er helaas ook van maakte, ook de ambtsdragers in die tijd - Hij bleef met respect spreken over ‘het huis Mijns Vaders’. Daar wilde Hij toch

zijn. Als hier een geschiedenis wordt verteld die we elders niet vinden, is het de bedoeling om ons te laten weten dat Hij tot het uiterste gegaan is in Zijn band met de tempel. En als straks het voorhangsel gescheurd wordt van boven naar beneden – niet van ouderdom, maar omdat de hemelhand het voorhangsel scheurt – dan heeft Hij er alles aan gedaan om de mensen bijeen te brengen net als een hen haar kuikens bijeenbrengt. Zó doet Hij ook met ons gemeente. ‘Nu is Mijn ziel ontroerd.’ Christus is bewogen. Het grijpt Hem aan. Wat grijpt Hem aan? Het is Gods wijsheid dat wij niet weten hoe oud we zullen worden, onder welke omstandigheden ons einde zal zijn, en wat er vlak voor ons sterven zal gebeuren. Dat weten wij niet. Dat is Gods wijsheid. Maar dat wist Christus allemaal wel. Dat heeft Zijn lijden verzwaaard. Dus als Hij rondziet en die vrome hogepriester en de overpriesters en de mensen die binnenkort zouden schreeuwen: ‘Kruist Hem’ ziet staan, dan weet Hij dat allemaal. Ook in Zijn gevoelens is Hij echt Mens. Hij weet dus dat Zijn sterven dichtbij is én ook onder welke omstandigheden dit zal plaatshebben. Hij weet dat Hij beestachtig aan het hout gehangen zal worden. Dat Hij uitgejouwd zal worden, terwijl Hij daar naakt hangt. En vooral dat Hij niet alleen door Zijn discipelen verlaten zal . Dat op zich heeft Hem als Mens heel diep geraakt. Maar dat Hij door Zijn lieve Vader verlaten zal worden, en ogenschijnlijk een prooi van de hel en van de handlangers van de hel zal zijn.

‘Nu is Mijn ziel ontroerd.’ Voelt u aan wat daarmee bedoeld wordt? In de tempel zonder godsdienst. In een tempel die geen Jezus nodig heeft. Alles roept om het Lam, maar ze hebben genoeg aan de buitenkant. Alles schreeuwt om het Lam, maar ze hebben hun plicht weer gedaan. Ze hebben hun gebeden weer gedaan. Ze hebben hun offer weer gebracht, en ... ze leven gewoon door in de zonde en in de misdaden. Zonder Jezus. Komt het al wat dichterbij? Wie een mens is in de zelfhandhaving? Wie een mens is in de verblinding? Als er Eén is geweest, Die bewogen is geweest – en nog is – met zulke mensen, dan is dat deze ontroerde Jezus. Wat opmerkelijk. Hij is niet vervuld van Zichzelf. Hij is niet vol van zelfmedelijden. Dat zal wel blijken straks. ‘Nu is Mijn ziel ontroerd.’ We gaan naar onze tweede gedachte:

2. Christus' worsteling

Hij is echt Mens, met de dood voor ogen. Hij weet en ziet zoveel. Hij doorgrondt zoveel. Ook dat Hij door Zijn Vader verlaten zal worden. Dat

is toch ondraaglijk! Daarom is het wonderlijk dat Johannes dit jaren later, gedreven door de Heilige Geest, mag opschrijven. ‘Wat zal Ik zeggen?’ De Middelaar weet niet wat Hij spreken moet, wat Hij bidden moet. We merken het aan die paar zinnnetjes in onze tweede gedachte die we zojuist hebben gelezen. Het zijn van die losse zinnen, slechts wat losse gedachten. ‘Wat zal Ik zeggen? Zal Ik zeggen: verlos Mij uit deze ure? Nee toch, want hiertoe ben Ik in deze ure gekomen. Dít zal Ik zeggen.’ Dan komt Hij er in Zijn worsteling eindelijk toch uit wat Hij in gebed zal zeggen. Weet u wat zo veelzeggend is? Hij is weliswaar echt Mens en zondeloos, en toch weet Hij niet wat Hij bidden moet. Wat troostrijk! Hij weet niet wat Hij in het gebed moet vragen of zeggen. Ik zou wel willen uitschreeuwen, voor mezelf en voor u: ‘O God, verlos ons toch van onze vlotte gebeden. Van onze degelijke, beschrijvende gebeden die precies voorschrijven wat de Heere moet doen’. Ik zou willen schreeuwen: ‘Verlos ons van onze Farizeese gebeden. Van onze buitenkant-gebeden. Van die woorden zonder zaken. Van die woorden zonder Geest’. Hier horen we dat de zuivere Immanuël in Zijn gevoelsleven en in Zijn gebedsleven ontroerd overdenkt: ‘Wat zal Ik zeggen?’ Jongelui, je hoeft niet mooi te bidden. Stel jezelf geen voorwaarden. Zeg niet: Ik bid maar niet, want ... De duivel is erbij om jou van het gebed af te brengen. Je moet bidden, zónder ophouden! Roep Hem aan. ‘Ja maar ...’ Nee, roep Hem aan. Waarom heb je een stem gekregen? Waarom heb je een mond gekregen? Waarom heb je van jongs af aan geleerd: ‘Opent uwe mond?’ Je hebt een mond gekregen om open te doen. En dan moet je maar als eerste tegen de Heere zeggen: ‘Wat zal ik zeggen?’ ‘Wilt U mij leren bidden? Ik weet niet wat ik zeggen moet. Ik weet niet hoe ik bidden moet.’ Als de Middelaar dat doet, mag jij dat toch zéker ook wel doen. Laat je nooit van het gebed afhouden. Of je in de stemming bent of niet, of je tijd hebt of niet, of je zin hebt of niet: Roep Hem aan terwijl Hij nabij is. Dat moeten jullie leren van deze preek. De Heere Jezus zegt: ‘Wat zal Ik zeggen’, dus dan mogen jullie dat ook zeggen. Dan heb je geen mooi gebed. Want, eigenlijk weten wij helemaal niet hoe we bidden moeten. Aan het eind van de tweede gedachte kom ik erop terug waaruit blijkt dat wij dat niet weten.

‘Wat zal Ik zeggen.’ Verklarend dus: ‘Zal Ik dit zeggen? Nee, want ... Zal ik dat zeggen?’ De hoogste Profeet en Leraar zegt: ‘Wat zal Ik zeggen.’ Kinderen van God, broeders ambtsdragers, dan hoeft u zich niet te schamen. Misschien vraagt ook u zich af: ‘Wat zal ik zeggen?’

Smeeek dan maar: ‘Leert U mij bidden. Schenkt U mij levende indrukken van wat bidden wezenlijk is. ‘Geeft U zelf Heere, Gode aangenaam te mogen naderen tot U. Geeft U een gebed om te bidden. Geeft U een zucht om te zuchten. Geeft U, want ik heb het niet van mezelf en ik kan het niet van mezelf. Ik weet het niet van mezelf en ik deug ook niet om voor Uw heilig aangezicht te kunnen bestaan. Zelfs in mijn vroomste gestalte niet.’

‘Wat zal Ik zeggen? Vader ...’ Dan komt die liefste Naam op Christus’ lippen. Het toont ons de volmaakte liefde van de Zoon van God tot Zijn Vader. ‘Vader, vergeef het hun.’ Het eerste kruiswoord. ‘Vader, in Uwe handen beveel ik Mijn geest.’ Het zevende en laatste kruiswoord. En het middelste kruiswoord? Dan klinkt er geen Vader. Dan smeekt Hij:

Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij Mij,
En redt Mij niet, terwijl Ik zwoeg en strij’.

Nu is het een paar dagen voor Zijn sterven. Hij neemt de Vadernaam op Zijn lippen. ‘Zal ik zeggen: ‘Vader, verlos Mij uit deze ure?’ U proeft daar het verband dat Hij aan het overdenken is, wat Hij zeggen en vragen moet. Nogmaals, Johannes mag door de drijving van de Heilige Geest dit opschrijven, opdat de hemel ons zal léren bidden. ‘Zal Ik vragen: Vader, verlos Mij uit deze ure?’ Een legioen van engelen had Hem kunnen bijstaan. Hij heeft Zijn majesteit even laten proeven in Gethsémané, en ze vielen achterover. Niet naar Jezus tóe, maar van Jezus áf. Dat is een verschil van dood en leven! Dat was toen maar een wenk, heel even. Wat zal het zijn als Hij in Zijn volle majesteit opnieuw zal verschijnen op de wolken, en Zijn glorie zal blijken zoals Hij werkelijk is. Zie Hij komt ... bent u bereid? Maar hier spreekt nu de gehoorzame Zoon. De gehoorzame Knecht des Vaders spreekt hier in Zijn vernedering. Hier spreekt Hij in de diepte van Zijn dienstknechtgestalte. Hier spreekt Hij gehoorzaam aan de opdracht vanuit de Raad des vredes: ‘Zal Ik niet vragen: Verlos Mij uit deze ure?’

Dan volgt het woord ‘maar’ in onze tekst. Dat is een tegenstelling. ‘Maar hiertoe ben Ik in deze ure gekomen. Ik ben uit de hemel gekomen. Ik heb het vlees aangenomen. Ik heb in de dagen Mijns vleses alles geofferd. Mijn vlees zal Ik nu laten breken. Dat is het doel van Mijn komst. Ik heb bloed aangenomen. Ik heb in de dagen Mijns vleses gezocht, geroepen, geweend en gesmeekt. Ik heb alles opgeofferd tot het laatste toe. Hiertoe

ben Ik in deze ure van de crisis gekomen. In de ure van het oordeel. In de ure van afrekening.' En dan? Hij is in deze worsteling, waarin Hij niet weet te bidden. Ik zou u willen vragen: Kent u dat worstelen om een gebed? Kent u dat worstelen in een gebed? Er wordt vaak gespot met de vijf 'nieten' van Schortinghuis, maar ze zijn mij dierbaar. 'Ik kan niet, ik wil niet, ik weet niet, ik heb niet, ik deug niet.' Moeten we zó bidden? Ja, toch bidden. Wat ik tegen de kinderen en de jongelui heb gezegd, moet u als volwassenen en ouderen ook doen. Toch bidden. U hebt van jongs af aan geleerd:

Schoon mijn zonden vele zijn,
Maak om Jezus' wil mij rein.

U hebt misschien jaren gedacht dat het met die 'vele zonden' van u wel meeviel. En vervolgens bad u: 'Maak om Jezus' wil mij rein.' Waarom moet dat 'om Jezus' wil' erbij? Nu ja, dat heb je zo geleerd. Dat heb je altijd gezongen en gebeden, van kleins af aan. Gemeente, waarom moet dat 'om Jezus' wil' erbij? Omdat het om mijnentwil nooit kan! Om mijnentwil zal God ons nooit verhoren. Als we die drie woordjes 'om Jezus' wil' als kind hebben geleerd, dan vraag ik u nu - nu u ouder geworden bent - of u die met uw hárt hebt geleerd: 'Schoon mijn zonden vele zijn ...' 't Boze dat ik heb gedaan ...' Daarom zijn die drie woorden nodig. Dáárin ligt de grond voor de mensen die niet weten te bidden. Anders is het eeuwig kwijt! Zo is het met ons allemaal. Gemeente, als het ons niet metterdaad wordt voorgezegd, voorgehouden en ingegeven, dan maken we er niets van. Vrome woorden aan elkaar rijgen kunnen we heel goed. Maar dat is geen bidden. Hier is de Voorbidder Die de woorden en zaken leert. Hier is Hij Die de grondslag legt voor de zekere verhooring. Hem willen we u voor ogen schilderen in Zijn worsteling als zuiver Mens. 'Wat zal Ik zeggen? Ik zal dít vragen als eerste: Vader verheerlijk Uw Naam ... Met de dood voor ogen, vraagt de Middelaar als eerste in Zijn ontroering en gebedsworsteling om de eer van God te verhogen. In Zijn leven en sterven gaat het om Gods eer. Niet Zijn eigen leed, pijn, lijden en eenzaamheid. Voor de diepten van Zijn lijdensgangen vraagt Hij allereerst om één ding: Mag U verheerlijkt worden in Mijn leven en in Mijn sterven? Al het andere is daaraan ondergeschikt. Is er al licht gevallen over de dwaze dingen die u aan de Heere hebt gevraagd? Is er al licht gevallen over de dingen die niet goed voor u zijn?

Die niet tot uw eeuwig welzijn strekken? Weet u wat uw welzijn is, wat het doel van uw leven is? Waarom u in deze wereld bent? U weet misschien dat er een Westminster Catechismus is uit het Engelstalig gebied. De eerste vraag van Westminster is: ‘Wat is het doel van het menselijk leven?’ Wat is het doel van uw of van jouw leven? Tijdens kraambezoeken wordt vaak gezegd: ‘Dat u maar veel plezier aan de kleine mag beleven.’ Is dát het doel van een menselijk leven? ‘Dat ze het maar ver mogen schoppen in deze wereld.’ Is dát het doel van het menselijk leven? Als een kind een beperking heeft, weten we daar niet goed raad mee. Maar wat zegt de Westminster Catechismus? Dat het doel van het menselijk leven is, dat ik tot eer van God zal leven en mij eeuwig in Hem zal verblijden. Dus, langs alles van mijn leven – persoonlijk, huiselijk, ambtelijk – wordt de maatstaf gelegd om te zien of het tot eer van God is. En ook al leef ik niet als in Sodom en Gomorra, als die maatstaf ernaast wordt gelegd, word ik opeens een... goddeloze. O, die heilige maatstaf!

Het eerste gebod wordt daarom in de Westminster Catechismus uitgelegd als een kerngebod. Dat heeft alles met Gods eer in ons leven te maken. Wat is de kern van het eerste gebod? Inderdaad, afgoderij. Daar zijn wij meestal heel gauw mee klaar. Afgoderij is immers iets voor de primitieve mensen die niet beter weten dan neer te knielen voor afgoden. Maar een gereformeerd mens is wel wijzer, niet waar? Wat is de kern van het eerste gebod? Dat ik God zal kennen, erkennen, aanbidden en verheerlijken. Dat eerste gebod is dus precies hetzelfde als het doel waartoe wij op aarde zijn. Gemeente, leg uw leven daar nu eens naast. ‘Dat Ik God zal kennen, erkennen, aanbidden en verheerlijken.’ En alles wat dat niet is, is afgoderij. Dat brengt ons naar de afgrond. Dan komt onze goddeloosheid openbaar. Hoort u wie we van onszelf zijn en blijven in het licht van het doel van Gods schepping? Hoort u wat de Heere als eerste eist in het eerste gebod van de Tien Geboden? Als u Hem niet kent in deze lijdende en biddende Middelaar, niet erkent en niet aanbidt en verheerlijkt, dan bent u een afgodendienaar. Dan bent u een eerrover van God. Let er maar eens op hoe Christus – omringd door zoveel mensen – in de diepte van Zijn ontroering, in de worsteling in Zijn gebed, komt tot: ‘Wat zal Ik zeggen? Vader, verheerlijk Uw Naam.’ Eigenlijk zouden we hier nu langer bij stil moeten staan, gevallen schepselen als we zijn, die niet aan Gods bedoeling beantwoorden, we zijn allemaal verstokte afgodendienaren. Dit is zó onuitsprekelijk groot, dat hier een zuiver Mens van vlees en bloed wél vraagt om de verheerlijking

van God. Hij vraagt hier om de eer van Zijn Naam. Hij vraagt om de verhoging van Zijn rechten en deugden. En dat op een moment dat Hij zeker weet dat dit Hem het leven kost. Hij weet: dit zal betekenen dat Ik aan het hout gehangen zal worden. Eigenlijk is de Middelaar in dit Schriftgedeelte steeds bezig om een antwoord te geven op de vraag van buitenstaanders: 'Wij willen Jezus wel zien'. Al verlangen de Joden dan niet om Hem te zien, er komen wel mensen uit het buitenland. Zij komen uit de afgodendienst. Daarom is het zo nodig Vader, dat Ik sterf, als tarwegraan, dat vrucht zal voortbrengen in het stervensproces. En allen die bij Mij horen, zullen met Mij sterven. Ze zullen met Mij gekruisigd worden om vrucht voort te brengen. Want er wordt echt een antwoord gegeven zodat die buitenstaanders, die buitenlanders, die afgodendienaars bij Hem hartelijk welkom zijn.

Hebt u Jezus niet nodig? Hij noemt Zichzelf in vers 35 hét Licht. Niet 'een' licht. Hij is hét Licht. Wanneer er maar één lamp is, en die ene lamp gaat uit, dan is het stikdonker. Ik wilde wel dat ik u en jullie kon laten voelen wat het betekent dat Hij hét Licht is. Als we Hem missen, is het altijd donker. Dat is het begin van de eeuwige nacht. Weet u wat u bent zonder deze Jezus, Die alleen Gods eer verhoogd? Weten jullie wat jullie zijn, kinderen, jonge mensen, zonder deze Jezus? Een kind der duisternis, dat achter de vorst der duisternis aangaat naar de eeuwige duisternis. Nu schijnt het Licht van de Godsopenbaring in deze heerlijke Messias. Maar er komt een ogenblik dat dit Licht niet meer schijnt, zegt Hij in vers 35 en 36. Daarom klinkt het met alle klem in Zijn Naam: 'Terwijl gij het licht hebt, geloof in het licht, opdat gij kinderen des lichts moogt zijn'. O, haast u dan, spoedt u dan terwijl het Licht nog nabij is. Kom, de hemel zal getuigenis geven aan het Licht der wereld. We gaan eerst zingen uit Psalm 29 daarvan het tweede vers:

's HEEREN stem, op 't hoogst geducht,
Rolt en klatert door de lucht;
Berst, met vreselijk geluid,
Op de grote waat'ren uit;
Klinkt, met nadruk en vermogen,
Heerlijk uit de hemelbogen;
't Schepsel beeft en staat verwonderd,
Als de God der ere dondert.

We overdenken samen: *De dood voor ogen.*

We hebben in de eerste gedachte stilgestaan bij Christus' ontroering. In de tweede gedachte bij Christus' worsteling. Nu onze derde gedachte:

3. Christus' verheerlijking

We zijn inmiddels bij vers 28b. Na 'Vader, verheerlijk Uw Naam' lezen we: 'Er kwam dan een stem uit de hemel, zeggende: En Ik heb hem verheerlijkt en zal hem wederom verheerlijken.' Het gaat om de voltooide en toekomstige tijd, dus om verleden en toekomst. Om wat de Vader deed en doen zal. Wat dan en hoe dan? Zorgen voor Zijn eigen eer zoals Christus zojuist vroeg? Ja, maar let erop hoe: God wordt herscheppend verheerlijkt, als de Middelaar verheerlijkt wordt. Alleen in en door Zijn arbeid. Zijn arbeid voor Zijn Kerk en in Zijn Kerk, verwervend en toepassend. Vandaar dit getuigenis van de hemel: Ik heb tot nu toe getuigenis gegeven aan Zijn Persoon, aan Zijn bediening, aan Zijn ambtswerk. Aan de manier waarop Hij onderwijs gaf. Hoe die boodschap bevestigd werd door Zijn wonderen en tekenen als bewijzen van het feit dat Hij de Zoon van God is. Hij heeft de heerlijkheid des Vaders verlaten en gaat de heerlijkheid des Vaders tegemoet. Johannes mag ons dit hemels getuigenis voor de derde maal verkondigen. Deze bevestiging van de hemel heeft namelijk tweemaal eerder geklonken. Dat weten we uit het slot van Mattheüs 3 en het begin van Mattheüs 17. Dat is al gebeurd drie jaar geleden, toen Hij in gehoorzaamheid onderging in het doopwater en opkwam. Toen klonk diezelfde stem: 'Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb.' Als je één kind hebt en je geeft dat kind over, dan geef je alles. Méér kun je dan niet geven. De Vader heeft gezegd: 'In Dewelke Ik al Mijn welbehagen heb.' Zijn welbehagen, daarin ligt Goddelijk vermaak. Daarin ligt de uitvoering van Gods raad en verkiezende liefde. Dat ligt in Zijn handen. Drie jaar geleden heeft de Doper dat getuigenis gehoord. Vandaar nu: 'Ik heb hem verheerlijkt' in het verleden.

Dat heeft de tweede keer plaatsgevonden op de berg der verheerlijking, nog niet zo lang geleden. Je ziet soms Roomse afbeeldingen van de Heere Jezus op aarde. Dan straalt Zijn gelaat als een zon, en is er een krans om Zijn hoofd. Maar zó is het niet geweest. Hij werd slechts gezien als een Joodse jongeman van begin dertig. Op de berg der verheerlijking glansde Hij als de zon. Toen heeft dit hemelwoord weer geklonken, met twee extra woorden: 'Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke

Ik al mijn welbehagen heb.’ De twee extra woorden waren: ‘Hooft Hem.’

Dus in Johannes 12 horen we het voor de derde keer. Er klinkt een stem. Wat moet dat geweest zijn op het tempelplein! Op de plaats waar alles zou moeten roepen om het Lam Gods Dat de zonde der wereld wegneemt, zwijgen de mensen. Maar de hemel kan niet zwijgen en wijst Hem aan. Nu ook in de prediking klinkt Gods stem: En Ik zal hem blijven verheerlijken. De gebedsstem van Jezus klinkt vanmorgen. De hemel bevestigt de waarheid: Hij is het, door Wie God drie-enig de eer ontvangt. Hooft u en verstaat u? Want dat zijn twee zaken. Gods stem kan dus klinken. U kunt de stem van God zelfs horen. En toch niet verstaan. Dan maakt men er in Jeruzalem van dat het een donderslag was of dat een engel heeft gesproken. Het misverstaan van Gods stem en het niet verstaan van Jezus’ stem. Maar gemeente, Gods stem klinkt toch! Verstaat die stem toch! God antwoordt op het gebed van Jezus. En van zuchters in Zijn Naam.

‘Vader, verheerlijk Uw Naam.’ Er wordt hier niet gevraagd: ‘Vader, verheerlijk Mijn Naam.’ Nee, ere zij God. Wat is het doel van het menselijk leven? Ere zij God. Wanneer krijgt God de eer? Weet u dat al? Dat is als de herschepende genade, dat nieuwe levensbeginsel uit God verheerlijkt wordt, in, om en door de Middelaar. Daarom bidt Hij in Johannes 17: ‘Vader, verheerlijk Uw Zoon opdat Uw Zoon U verheerlijk.’ Dus het gaat niet allereerst om het verheerlijken van de Zoon, maar het verheerlijken van de Zoon is de enige weg waarin God drie-enig verheerlijkt wordt. Dat ‘om Jezus’ wil’ is een levensfundament voor Sion. Immanuël is daardoor de enige Hoop voor Sion. Daarom wordt hier niet alleen van de hemel geproclameerd: ‘Ik heb hem [de Vadernaam] verheerlijkt [tot nu toe]’, maar er wordt ook iets beloofd voor de toekomst: ‘Ik zal hem verheerlijken.’ Ja maar, als de Zoon kruipt als een worm en geen man? ‘Ik zal hem verheerlijken.’ Als Hij de doornenkroon draagt? ‘Ik zal hem verheerlijken.’ Als Hij tussen de aarde en de hemel hangt, in de drie-urige duisternis op Goede Vrijdag? Als u aan Gods oprechten vraagt wat ze verdiend hebben, dan zullen ze deze drie zaken noemen. Duisternis, dood en doem. Kijk eens, daar hangt Hij. Duisternis, dood en doem. En Hij kan toch Zijn armen niet wijder uitbreiden dan Hij doet om te nodigen. Om duidelijk te maken dat u bij Hem welkom bent. ‘O, alle gij dorstigen, komt tot deze wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en

melk.' Al bent u straatarm, hier bent u welkom. Al ligt u onder het vonnis van de dood, onder het vonnis van de hel, al leeft u in de duisternis: 'Ik zal Mijn Naam in hun hart en leven verheerlijken.' 'Ik zal zorgen dat u vrucht draagt. Ik zal zorgen dat ze door Goddelijk licht geleid worden, dat ze naar Hem, naar de vloekheuvel getrokken worden.'

Kom, lieve kinderen Gods, op weg naar Goede Vrijdag, Hij heeft aan het kruis de armen zo wijd naar u uitgestrekt. Nooit vergeten! 'Ik zal hem verheerlijken.' We mogen de lijn doortrekken. 'Ik zal zorgen dat Hij een begrafenis krijgt. Ik zal zorgen dat Hij niet in het graf blijft. Ik zal zorgen dat Hij opstaat. Ik zal zorgen dat Hij in de troon een ereplaats krijgt. Ik zal zorgen ...' Er staat iets bij in vers 32: 'Ik zal hen allen tot Mij trekken.' Daarom wil ik Hem ook zo schilderen zoals Hij Zijn armen uitbreidde aan het vloekhout der schande. Hij kon Zijn armen niet wijder uitbreiden. Gemeente, wie u ook bent, Hij is bereidwillig. In Hem is zo'n eeuwige volheid. 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid bent van uw eigenwillige godsdienst. Die belast bent met een last van zonde en plagen, niet te dragen, die uw schouders naar beneden drukken. Komt herwaarts. Dáár moet u zijn. 'En Ik zal Mijn Naam verheerlijken. Ik zal hen allen tot Mij trekken.'

Wat zal Johannes als oor- en ooggetuige er tóen van verstaan hebben? Dat blijkt ook wel in deze lijdensweken, het moet geopenbaard worden. Zijn bekenden staan van verre. Moeder Maria en deze Johannes hebben onderaan het kruis gestaan. 'Ik zal hen allen tot Mij trekken.' En wat nu geldt van het kruis, dat geldt ook nu, nu Hij verhoogd is. Dat geldt Nicodémus in zijn eigengerechtigheid. Dat geldt Manasse in zijn goddeloosheid. Dat geldt Joden en heidenen. Ja, Grieken zijn welkom. Het antwoord op hun vraag dat ze Jezus wel willen zien, is gegeven als u het hele hoofdstuk zou lezen. Ze zijn welkom, omdat de hemel heeft gezegd: 'Ik zal Mijn Naam verheerlijken.'

Wat betekent dat verheerlijken? Dat Christus alleen in het middelpunt van uw zielsverlangen komt te staan. Dat betekent dat Hij alleen het Voorwerp van uw liefde is. Ook in uw gebed. Nee, dan bidt u niet meer plichtmatig waarbij aan het eind wordt gezegd 'om Jezus' wil', omdat het nu eenmaal zo hoort. Nee, verheerlijk Uw Zoon, opdat Uw Zoon U verheerlijke. 'Zou U ter wille van de eer van Uw Zoon nog met mij te doen willen hebben?'

Verstaat u nu waarom Christus leert om als eerste te bidden: 'Uw Naam worde geheiligd.' Niet ik, mij, hier en nu ... Nee! Wat is het doel van

het menselijk leven? O, die vreselijke zonde tegen het eerste gebod. 'Gij nu bidt aldus: Uw Naam worde geheiligd.' Van onszelf komen we daar nooit toe. Maar dat leert Hij op de school des gebeds. Hij gaat opening geven in de ere Gods, in de deugden Gods.

De eerste bede heeft alles te maken met 'doe mij recht om Uw gerechtigheid'. Zoals U werkelijk bent, afdalend in deze Immanuël. Zoals U Zich openbaart in de Zoon Uwer liefde. Zoals U Uw rechten en deugden in Hem hebt verheerlijkt. 'Doe mij recht om Uw gerechtigheid.' Er is er Eén Die ons bij de eerste bede moet brengen én houden. Van nature draait het altijd om onszelf, tot in onze gebeden toe. Eén ding bindt ons aan ons Troostboek, op twee cruciale momenten. O, die egocentrische gebeden van ons. We gaan naar het kruispunt, Zondag 5, het begin van des mensen verlossing. Die verootmoediging des harten (Zondag 2, 3, 4) is beleefd, toegepast door de Heilige Geest. 'Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf [naar recht] verdiend hebben, [verlangen] is er enig middel, waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?' Wij, verdiend. Wij, verlangen. Hoe luidt het antwoord? Wij ... Nee. De mens ... Nee. De zondaar ... Nee. Wat dan wel? 'God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede; daarom moeten wij aan haar, óf door onszelven, óf door een ander, volkomenlijk betalen.' Het gaat niet meer om de mens. God wil. 'Uw Naam worde geheiligd.' Het gaat erom dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiedde. Daarom moeten wij aan die gerechtigheid óf door onszelf (werkheiligheid) of door een Ander (het Evangelie van Jezus Christus) volkomen betalen. Dat is de eerste vraag met het eerste antwoord van het stuk der verlossing.

U moet niet doen alsof dat alleen geldt voor Gods geoefende kinderen. Zo is het niet. 'Hoe krijg ik een genadig God' wisselt in: 'Hoe komt God aan Zijn eer.' Dat is het eerste kruispunt. Het tweede kruispunt is aan het begin van het stuk der dankbaarheid. Niet alleen Zondag 2 tot en met 4 is in het hart afgedrukt, maar ook Zondag 5 tot en met 31. En dan klinkt het: 'Aangezien wij uit onze ellendigheid, zonder enige verdienste onzerzijds, alleen uit genade [alles van de mens wordt afgesneden], door Christus verlost zijn, waarom moeten wij dan nog goede werken doen?' Wij ... Waarom moeten wij ... Hoe luidt het antwoord 86? Daarom dat de mens ... Daarom dat de bekeerde mens ... Nee! 'Daarom dat Christus, nadat Hij ons met Zijn bloed gekocht en vrijgemaakt heeft, ons ook door Zijn Heiligen Geest tot Zijn evenbeeld vernieuwt.' Tegenwoordige tijd,

daar is Hij voortdurend mee bezig. In het stuk der verlossing horen we over Gods recht. In het stuk der dankbaarheid over Christus en Zijn vernieuwende Geest. Dat is de weg waarin dit verheerlijkt wordt: 'Ik zal Hem verheerlijken in het hart, in het leven.'

'... Daarom dat Christus door Zijn Heilige Geest ons vernieuwt.' Dan komt dat drieërlei doel in antwoord 86: Opdat God verheerlijkt zal worden, opdat ik zelf daardoor vastigheid zal ontvangen, en opdat mijn omgeving er goed mee zal zijn. Ik zeg het maar eenvoudig. Dát is de vervulling van dit beloftewoord. 'Ik zal door de diepte van het kruis en de helse angst, Ik zal in een stervend leven tonen dat Hij de eer krijgt.' Ere zij aan God de Vader, ere zij aan God de Zoon, ere zij aan God de Heilige Geest.

Het is zo nodig dat God ons zal leren wat het gebed 'schoon mijn zonden vele zijn, maak om Jezus' wil mij rein' inhoudt.

Blijf bidden, jongelui! De Heere hoort jouw stem. Tot Hem zal alle vlees komen. Dat wil de Heere. Hij heeft jou een stem gegeven om tot je Schepper te roepen: 'Genâ o God, genâ.'

Gemeente, als we horen op weg naar Goede Vrijdag dat God zorgt voor Zijn Eigen eer, is het u dan al schuld geworden dat u God onteert met een heel net kerkelijk leven zonder God en zonder Jezus? Is dat al smart geworden? De kerk zit vol met afgodendienaars. Maar de Heere zegt: 'Zulken zal Ik tot Mij trekken.' Johannes was erbij. Hij stond van verre. Ik denk dat hij dit met schaamte later heeft opgeschreven. Hij stond er zo dichtbij, toch heeft hij het niet verstaan. Maar nu weet hij: 'Ook voor mij.' Kinderen van God, kunt u niet verder komen dan slechts stamelen: Wat zal ik zeggen? Vraag dan maar in Jezus' Naam: Vader, verheerlijk Uw Naam.' Amen.